

Sygn. akt III A Ua 1736/11

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 lutego 2012 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu Wydział III

Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Irena Różańska-Dorosz
Sędziowie:	SSA Janina Cieślukowska (spr.) SSO del. Ireneusz Lejczak
Protokolant:	Adrianna Szymanowska

po rozpoznaniu w dniu 14 lutego 2012 r. we Wrocławiu

sprawy z wniosku J. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o emeryturę i wysokość emerytury

na skutek apelacji J. K.

od wyroku Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w Jeleniej Górze

z dnia 18 października 2011 r. sygn. akt VII U 609/11

oddala apelację.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 18 października 2011 r. Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Oddalił odwołania wnioskodawcy J. K. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 21.03.2011 r., znak: E1- (...) i z dnia 12.05. 2011 r., znak: E- (...).

Powyższe rozstrzygnięcie Sąd I instancji wydał w oparciu o następująco ustalony stan faktyczny:

Decyzją z dnia 10.08.1995 r. (Ew90 (...)) ZUS przyznał wnioskodawcy, ur. 15.06.1938 r., prawo do emerytury od dnia 1.08.1995 r. na podstawie rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26.01.1990 r. w sprawie wcześniejszych emerytur dla pracowników zwalnianych z pracy z przyczyn dotyczących zakładów pracy (Dz.U. Nr 4, poz. 27 z 1990 r.). Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przyjęto dochód, który stanowił podstawę wymiaru

składek z 6 lat kalendarzowych: od stycznia 1989 r. do grudnia 1994 r. wwpw wyniósł 85,34%. Do ustalenia wysokości Organ Rentowy uwzględnił 41 okresów składkowych.

Wnioskodawca w związku z ukończeniem 65 roku życia złożył do ZUS wniosek o emeryturę. Decyzją z 13.11.2006 r. ustalono prawo do emerytury na podstawie art. 27 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z FUS (Dz.U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zmian.). Do podstawy wymiaru świadczenia przyjęto podstawę wcześniej przyznanej emerytury. Wskaźnik wpw wyniósł 85,34%. Do ustalenia wysokości emerytury ZUS uwzględnił 41 okresów składkowych. W decyzji Organ Rentowy wskazał, że świadczenie ustalone tą decyzją jest świadczeniem mniej korzystnym od dotychczas pobieranego i płatne nadal będzie świadczenie dotychczasowe. W decyzji z dnia 13.11.2006 r. ZUS zawarł informację, że nie zostały uwzględnione dni urlopów bezpłatnych, a to: 21.12.1991 r., 28.12.1991 r., 21.03.1992 r., 23.05.1992 r., 25.07.1992 r. Zastosowano kwotę bazową 666,96 zł.

W dniu 27.01.2009 r. wnioskodawca złożył wniosek do ZUS o przeliczenie świadczenia z uwzględnieniem minimalnego wynagrodzenia – podstawy wymiaru, od której ostatnio obliczono świadczenie. Decyzją z dnia 31.03.2009 r. Organ Rentowy ponownie ustalił wysokość emerytury od 1.01.2009 r. Do ustalenia podstawy wymiaru przyjęto wynagrodzenie, które stanowiło podstawę wymiaru składek z 10 lat kalendarzowych, tj. od stycznia 1976 r. do grudnia 1985 r. Wskaźnik wpw wyniósł 85,47%.

J. K. w dniu 26.05.2009 r. złożył kolejny wniosek o przeliczenie emerytury z uwzględnieniem nowej kwoty bazowej obowiązującej w 2003 r., tj. od daty uzyskania przez niego wieku emerytalnego wynoszącego 65 lat. Decyzją z dnia 24.06.2009 r. odmówiono wnioskodawcy prawa do przeliczenia w oparciu o art. 53 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS z tą argumentacją, że wnioskodawca, po nabyciu prawa do emerytury przyznanej decyzją z 10.08.1995 r. nie podlegał ubezpieczeniu społecznemu, stąd brak jest podstaw do przeliczenia części socjalnej świadczenia przyznanego decyzją z dnia 13.11.2006 r. według kwoty bazowej obowiązującej w dacie nabycia prawa do tejże emerytury.

Od decyzji z dnia 24.06.2009 r. wnioskodawca złożył odwołanie do Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Jeleniej Górze, które wyrokiem z dnia 28.08.2009 r. w sprawie sygn. akt VII U 1006/09 zostało oddalone, oddalona również została apelacja od tego wyroku: - wyrokiem Sądu Apelacyjnego z dnia 19.01.2010 r. w sprawie sygn. akt III A Ua 1865/09 z jednoczesnym przekazaniem (pkt II wyroku) Sądowi Okręgowemu Sądowi Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Jeleniej Górze rozpoznania odwołania wnioskodawcy od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 13 listopada 2006 r.

Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych postanowieniem z dnia 5.05.2010 r., sygn. akt VII U 233/10, odrzucił odwołanie wnioskodawcy od decyzji z dnia 13 listopada 2006 r. z uwagi na upływ terminu 1 miesiąca do wniesienia odwołania od doręczenia decyzji.

W dniu 8.03.2011 r. wnioskodawca złożył w Organie Rentowym wniosek o emeryturę.

Decyzją z dnia 21.03.2011 r. Organ Rentowy odmówił prawa do emerytury z tą argumentacją, że decyzją z dnia 13.11.2006 r. takie prawo wnioskodawcy zostało przyznane, bowiem spełnił już wówczas przesłanki do jego nabycia określone art. 27 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2009 r. Nr 1539, poz. 1227 ze zmian.).

Wskazał w tej decyzji Organ Rentowy, że wobec braku podstaw prawnych do przyznania emerytury nie ma zastosowania art. 53 ust. 4 ustawy emerytalnej, gdyż dotyczy on ustalenia wysokości nowo przyznanej emerytury z uwzględnieniem 24% kwoty bazowej obowiązującej w dacie nabycia prawa do świadczenia, jeżeli osoba po przyznaniu prawa do emerytury podlegała co najmniej 30 miesięcy ubezpieczeniu społecznemu lub emerytalno-rentowemu.

Decyzją z dnia 12.05.2011 r. Organ Rentowy odmówił wnioskodawcy przeliczenia emerytury według nowej kwoty bazowej.

Najkorzystniejszym wskaźnik wysokości podstawy wymiaru dla wnioskodawcy wynosi 85,47%.

Wnioskodawca od dnia nabycia prawa do emerytury, tj. od 1.08.1995 r. nie wykonywał żadnego zatrudnienia i nie podlegał ubezpieczeniu społecznemu.

W tak ustalonym stanie faktycznym, Sąd I instancji przyjął, że prawidłowa jest decyzja Organu Rentowego z dnia 21.03.2011 r. odmawiająca J. K. prawa do emerytury, ponieważ prawo wnioskodawcy zostało zrealizowane w pierw decyzją z dnia 10.08.1995 r., w oparciu o przepisy rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26.01.1990 r. w sprawie wcześniejszych emerytur dla pracowników zwalnianych z pracy z przyczyn dotyczących zakładów pracy (Dz.U. Nr 24, poz. 27), a następnie z chwilą osiągnięcia wieku emerytalnego przez wnioskodawcę decyzją z dnia 13.11.2006 r. wydaną na podstawie art. 27 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS (Dz.U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227) .

Jeśli zaś chodzi o decyzję z dnia 12.05.2011 r., którą to decyzją ZUS odmówił przeliczenia emerytury z uwzględnieniem nowej kwoty bazowej Sąd I instancji. Wskazał, że regulacja art. 21 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS wyklucza możliwość obliczenia świadczenia na nowo w oparciu o art. 15 tej ustawy, gdyż przy ustalaniu podstawy wymiaru emerytury dla osoby, która wcześniej miała ustalone prawo do emerytury stosuje się przepis art. 21 ust. 1 pkt 1 ustawy, to jest przyjmuje się przyjętą poprzednio podstawę poprzedniego świadczenia w wysokości uwzględniającej wszystkie kolejne waloryzacje. Stwierdza Sąd Okręgowy, że z powyższych uregulowań wynika, że stanowiąca element ustalenia podstawa wymiaru emerytury kwota bazowa jest kwotą bazową obowiązującą w czasie ustalania prawa do emerytury wcześniejszej. W tej mierze powołuje się Sąd I instancji na treść uchwały Sądu Najwyższego z dnia 14.06.2006 r. sygn. art. I UZP 3/06.

Jeśli zaś chodzi o zastosowanie nowej kwoty bazowej co do części socjalnej świadczenia (24%), wskazał Sąd I instancji, iż również nie było podstaw do jej zastosowania, bowiem wnioskodawca po nabyciu prawa do tzw. „wcześniejszej emerytury” nie podlegał co najmniej przez okres 30 miesięcy ubezpieczeniu społecznemu.

Również w ocenie Sądu Okręgowego bez znaczenia pozostaje okoliczność, że wnioskodawca kwestionuje nie uwzględnienie w podstawie wymiaru świadczenia okresów przebywania J. K. na urlopie bezpłatnym w okresie zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w (...) S.A. o okresy przebywania na urlopie bezpłatnym, gdyż wnioskodawca od początku ubiega się o przeliczenie emerytury z uwzględnieniem nowej kwoty bazowej co najmniej z roku 2006, nie kwestionując w żadnej z wymienionych decyzji wskaźnika wysokości podstawy wymiaru świadczenia.

Z wyrokiem tym nie zgodził się wnioskodawca wywodząc apelację, w której zarzucił:

- naruszenia prawa materialnego, a to art. 114 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zmian.) poprzez faktyczne zignorowanie tego przepisu przy rozpoznawaniu sprawy, a także sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego.

Wskazując na powyższy zarzut skarżący wniósł o:

- 1) zmianę zaskarżonego wyroku w całości poprzez przyznanie wnioskodawcy prawa do emerytury wyliczonej z uwzględnieniem nowej kwoty bazowej, albo
- 2) uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Jeleniej Górze Sądowi Pracy i Ubezpieczeń Społecznych .

W uzasadnieniu apelacji wnioskodawca podniósł, że w swoich odwołaniach od decyzji ZUS Oddział w L. z dnia 21 marca 2011 r. odmawiającej prawa do emerytury, a także decyzji odmownej pozwanego z dnia 12 maja 2011 r. odmawiającej prawa do przeliczenia świadczenia według nowej kwoty bazowej – domagał się przeliczenia świadczenia emerytalnego według kwoty bazowej z daty złożenia wniosku, czyli 8.03.2011 r., ewentualnie z daty przyznania prawa

do emerytury, tj. z 2006 r. z uwzględnieniem wszystkich następnych waloryzacji i odsetek od różnicy w kwocie źle wyliczonego świadczenia emerytalnego.

W ocenie wnioskodawcy przy przejściu z tzw. „wcześniejszej emerytury” na emeryturę na zasadach ogólnych z FUS, ZUS winien ponownie ustalić uprawnienia emerytalne, również i w zakresie kwoty bazowej.

Wskazał wnioskodawca, że zwracał szczególną uwagę w toku procesu, że podstawę prawną przeliczenia emerytury i uwzględnienia nowej kwoty bazowej stanowić powinien art. 114 ust. 1 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z FUS, bowiem decyzją z dnia 13.11.2006 r. oparto na wadliwych ustaleniach, że przez 5 dni wymienionych w tej decyzji, będąc zatrudnionym w Przedsiębiorstwie (...) w (...) S.A., był na urlopie bezpłatnym podczas gdy takie fakty nie miały miejsca, co wynika z pisma Archiwum Państwowego z dnia 21.05.2010 r.

Stąd też stanowi to podstawę do ponownego ustalenia świadczenia z uwzględnieniem nowej kwoty bazowej, a podstawą winien być przepis art. 114 ustawy emerytalnej, a jednocześnie wskazane wyżej okoliczności uzasadniają zarzut apelacyjny sprzeczności istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego.

W piśmie procesowym z dnia 19.01.2012 r. wnioskodawca podtrzymał wnioski apelacji, a nadto obszernie przedstawił stan sprawy, jak i własną interpretację przepisów ustawy emerytalnej.

Sąd Apelacyjny zważył:

Apelacja wnioskodawcy nie zasługuje na uwzględnienie, albowiem nie zachodzą zarzuty w niej podniesione.

Sąd I instancji przeprowadził szczegółowe postępowanie dowodowe, właściwie ocenił zebrany w sprawie materiał dowodowy bez przekroczenia granic wyznaczonych dyspozycją art. 233 § 1 kpc, wyciągnął trafne wnioski, zastosował obowiązujące przepisy prawa i wydał wyrok temu prawu odpowiadający.

Wnioskodawca skarży dwie decyzje Organu Rentowego.

- Pierwsza z nich to decyzja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 21 marca 2011 r. odmawiająca prawa do emerytury dla wnioskodawcy.
- Druga decyzja to decyzja z dnia 12 maja 2011 r. odmawiająca prawa do przeliczenia świadczenia według nowej kwoty bazowej, z uwzględnienia której wynika, że w stosunku do wnioskodawcy nie jest możliwy do przyjęcia w rozstrzygnięciu żądania podstawy z art. 114 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS, jak również przepisu art. 110 ust. 1 tej ustawy.

W odniesieniu do decyzji z dnia 21 marca 2011 r. należy stwierdzić, że wnioskodawca nie chce zauważyć tego, że prawo do emerytury ma już przyznane i to pierwszy raz decyzją z dnia 10.08.1995 r. w oparciu o przepisy rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26.01.1990 r. w sprawie wcześniejszych emerytur dla pracowników zwalnianych z pracy z przyczyn dotyczących zakładów pracy (Dz.U. Nr 4, poz. 27 z 1990 r.), a następnie z uwagi na osiągnięcie wieku emerytalnego i złożonego wniosku decyzją z dnia 13 listopada 2006 r. zostało wnioskodawcy ustalone prawo do emerytury na podstawie art. 27 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zmian.). dlatego też w takim rozpoznaniu, tak ujętego wniosku nie można zarzucić Organowi Rentowemu wadliwości tej decyzji i to również w tej części, w której Organ Rentowy wskazuje, że wobec „braku podstaw prawnych do przyznania emerytury ” nie ma podstaw do przyznania „w części socjalnej” 24% kwoty bazowej.

Druga skarżona decyzja zawiera odmowę przeliczenia świadczenia według nowej kwoty bazowej. Tutaj wnioskodawca domaga się kwoty bazowej z daty złożenia wniosku, czyli z 8.03.2011 r., ewentualnie z daty przyznania prawa do emerytury, tj. z 2006 r. z uwzględnieniem wszystkich następnych waloryzacji i odsetek od różnicy źle wyliczonego świadczenia emerytalnego.

Przepis art. 21 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS jednoznacznie określa podstawę wymiaru nowej emerytury ubezpieczonego, który miał uprzednio ustalone prawo do tzw. „wcześniejszej emerytury”. Podstawą wymiaru emerytury dla takiego ubezpieczonego, który miał ustalone prawo do emerytury stanowi podstawa wymiaru poprzedniej emerytury w wysokości uwzględniającej waloryzację oraz wszystkie kolejne waloryzacje przypadające w okresie następującym po ustaleniu emerytury (art. 21 ust. 1 pkt 1 w zw. z ust. 1 pkt 1 ustawy emerytalnej). Słusznie wskazuje Sąd I instancji, że przy przejściu z emerytury wcześniejszej na emeryturę powszechną nie ma zastosowania przepis art. 21 ust. 1 pkt 2, co oznacza, że nie jest możliwe ustalenie podstawy wymiaru na nowo w myśl art. 15 tej ustawy.

Taka sytuacja zachodzi w przypadku wnioskodawcy.

Wnioskodawca pozostaje w przekonaniu, że możliwym jest przeliczenie świadczenia – w jego części socjalnej przy zastosowaniu nowej wskazanej przez wnioskodawcę kwoty bazowej. Jednakże J. K. nie chce dostrzec tego, że po ustaleniu wnioskodawcy prawa do emerytury w 1995 r. wnioskodawca zaprzestał zatrudnienia, a zatem nie może mieć tutaj zastosowania przepis art. 53 ust. 4 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Wskazać w tym miejscu należy, że decyzja z dnia 13 listopada 2006 r. jest prawomocna.

Wnioskodawca w przepisie art. 114 ustawy o emeryturach i rentach z FUS upatruje możliwości wydania nowej decyzji, stąd skarży decyzję z dnia 12.05.2011 r.

Zgodnie z art. 114 ust. 1 ustawy emerytalnej „prawo do świadczeń lub ich wysokość ulega ponownemu ustaleniu na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji w sprawie świadczeń zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawnione okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość”.

Wnioskodawca twierdzi, że taką okolicznością jest pismo Archiwum Państwowego we W. Oddział w L. z dnia 21.05.2010 r., z którego to treści wnioskodawca czyni podstawę do zastosowania art. 114 ustawy emerytalnej.

Z takim stanowiskiem zgodzić się nie można. Uszło uwadze wnioskodawcy, że dowody czy też okoliczności, o których traktuje przepis art. 114 ustawy emerytalnej muszą mieć wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość.

Nie uwzględnienie pięciu wskazanych dni w decyzji z dnia 13.11.2006 r. nie ma zaś wpływu na prawo do świadczenia i ustalenie wysokości emerytury, ponieważ zgodnie z art. 53 ust. 2 powoływanej wyżej ustawy emerytalnej, ustala się je z uwzględnieniem pełnych miesięcy.

Stąd też, skoro apelacja jest bezzasadna jako taka podlegała oddaleniu w oparciu o art. 385 kpc.